GANPAT UNIVERSITY Seat No.........

M.A-IV (Education) Examination :I April-June-2015

Forth Semester : IV A 01 FRS

Fundamentals of Education Research & Statistics –IV

Time :3 Hours **Total Marks:70**

Instruction :Read the Questions Carefully and Write Your answers Precisely. Marks Will be deducted for irrelevant Matter.

વિભાગ –1

પ્રશ્ન–1 નીચેના પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે ના ઉત્તર આશરે 500 શબ્દોમાં હોવો જોઈએ. **20**

1. સંશોધનમાં નીચેની સંસ્થાઓની ભૂમિકા જણાવો

   (A) UGC (B) GCERT

2. માહિતીની માવજત એટલે શું ? તેમાં સમાવિષ્ટ બાબતોની ચર્ચા કરો.

3. 110 વિદ્યાર્થીઓના એક જૂથને ભૌમિતિક સાધન કૌશલ્ય નિદાન કસોટી અને ઉપચાર શિક્ષણબાદ પુનઃનિદાનિક કસોટી આપવામાં આવી. નૈદાનિક કસોટીનો મધ્યક 13.6 અને SD 7.5 છે. પુનઃનિદાનિક કસોટીનો મધ્યક 30.2 અને SD 12.5 છે. બંને કસોટીનો સહસંબંધાંક 0.62 છે. ઉપચાર શિક્ષણ સફળ થયું છે એમ કહી શકાય ખરું ?

પ્રશ્ન–2 (અ) નીચે આપેલા ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે ના ઉત્તર આશરે 200 શબ્દોમાં હોવો જોઈએ. **10**

1. અપ્રાચલીય કસોટી ક્યા સંજોગોમાં વાપરવામાં આવે છે.

2. સંશોધન અહેવાલ લેખનમાં શી કાળજી રાખવામાં આવે છે. ?

3. 200 વિદ્યાર્થીઓમાંથી કેટલાકના મા–બાપ ભણેલા હતાં અને કેટલાકનાં અભણ હતા. બંને પ્રકારમાંથી પાસ અને નાપાસ થનાર વિદ્યાર્થીઓની સંખ્યા આ પ્રમાણે છે. ?

	મા–બાપ ભણેલા	મા–બાપ અભણ
પાસ	62	48
નપાસ	38	52

ભણેલા માબાપના છોકરાઓ અભણ મા–બાપનાં છોકરાઓ કરતાં ભણવામાં હોશિયાર છે કે નહિ તે ચકાસો

પ્રશ્ન–2 (બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (બધાજ પ્રશ્નો ફરજીયાત) **5**

1. GIET નું વડું મથક ક્યાં આવેલું છે ? તેનું પુરૂ નામ જણાવો.
2. APA Style માં ક્યા ક્યા મુદ્દાઓનો સમાવેશ થાય છે ?
3. કાઈ વર્ગ નક્કી કરવાની વિવિધ રીતો જણાવો.
4. ચિન્હ પરીક્ષણ ક્યા સંજોગોમાં શોધવામાં આવે છે. ?
5. તમે સંશોધનમાં ઉપયોગ કર્યો હોય તેવા બે રેફરન્સ APA શૈલિમાં લખો. ?

પ્રશ્ન–૩ નીચે આપેલા ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે ના ઉત્તર આશરે 500 શબ્દોમાં આપો. 20

1. 12 અનુસ્નાતકો અને 16 સ્નાતકોને એક શિક્ષણ કસોટી આપવામાં આવી. તેમના પ્રાપ્તાંકો નીચે આપ્યા છે.

   અનુસ્નાતકોના પ્રાપ્તાંકો :– 42,50,52,55,57,58,60,61,63,64,65,67

   સ્નાતકોના પ્રાપ્તાંકો : 43,44,45,46,47,48,50,52,53,55,56,57,60,62,65,68

   અનુસ્નાતકોનું સરેરાશ સ્નાતકોના કરતાં ચઢિયાતું છે. તે મધ્યસ્થ પરીક્ષણ વડે ચકાસો.

2. તમારા સંશોધન અહેવાલનો Abstract તૈયાર કરો.

3. કોઈ પણ એક ચલના આધારે તેના વૈકલ્પિક ઉત્કલ્પનાઓ તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન–૪ (અ) નીચે આપેલા ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે ના ઉત્તર આશરે 200 શબ્દોમાં આપો. 10

1. વિવરણાત્મક સંશોધનની મર્યાદાઓ જણાવો.

2. ક્રુસ્કલ–વાલિસ પરીક્ષણનો ઉપયોગ કરીને એ સાબિત કરો કે શિક્ષણની જુદી જુદી પદ્ધતિઓને કારણે તેમના પ્રાપ્તાંકોમાં કોઈ અસર થતી નથી.

જૂથ–	જૂથ–I	જૂથ–I
96	82	113
143	124	149
83	132	166
61	135	147
101	139	

3. ફિશરના પ્રાયોગિક આયોજનને આધારે 2x2, 3x2x2, 4x5x2 ડિઝાઇનને આધારે સારણી તૈયાર કરો.

પ્રશ્ન–૪ (બ) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો. (અથવા પ્રશ્ન ફરજીયાત) 5

1. મેન વ્હિટની U પરીક્ષણ ઉપયોગ માટેની શરત જણાવો.
2. ICSSR ના કાર્યો જણાવો.
3. એક પુચ્છ કસોટી માટે 0.01 અને 0.05 કક્ષાએ કેટલું મૂલ્ય જોવામાં આવે છે ?
4. અપ્રાચલિક કસોટી કઈ માહિતી માટે ઉપયોગી છે ?
5. $M_1 = 40, M_2 = 60, t = 9.18$ નું અર્થઘટન કરો. ?

END OF PAPER

GANPAT UNIVERSITY **Seat No:**

M.A. (Education) Examination: April/June 2015

SEMESTER—IV

NHH: IVA02 *New Horizon in Higher Education in India*

Time: 3 Hours **Total Marks: 70 marks**

Instruction: Read the questions carefully and write your answers precisely. Marks will be deducted for irrelevant matter.

વિભાગ I

Que.1 નીચે આપેલા ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે ના ઉત્તર આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં આપો **20 marks**

1. પ્રવર્તમાન શિક્ષક-પ્રશિક્ષણના માળખા અંગે તમારા વિવેચનાત્મક વિચાર રજૂ કરો.
2. સ્વતંત્રતા પૂર્વે અને ત્યારબાદ ભારતમાં ઉચ્ચ શિક્ષણના વિકાસ અંગે તથ્યાત્મક નોંધ તૈયાર કરો.
3. ઉચ્ચ શિક્ષણના વ્યવસ્થાપનમાં વિશ્વ વિદ્યાલય અનુદાન પંચે [UGC] શું ભૂમિકા ભજવી? વિવેચનાત્મક નોંધ તૈયાર કરો.

Que.2 (a) નીચે આપેલા ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે ના ઉત્તર આશરે ૨૦૦ શબ્દોમાં આપો. **10 marks**

1. 'અભ્યાસક્રમ યોજના'ના સિદ્ધાંતો પર નોંધ તૈયાર કરો.
2. ઉચ્ચ શિક્ષણમાં ગુણવત્તા અને નામાંકન વૃદ્ધિ માટે કયા પગલા આવશ્યક છે?— ઉદાહરણસહ વર્ણવો.
3. શિક્ષણની રાષ્ટ્રીય નીતિ [૧૯૮૬]માં ઉચ્ચ શિક્ષણ માટે કરવામાં આવેલ પ્રમુખ જોગવાઈઓની યાદી બનાવી વર્તમાન સમયમાં તેનું ઔચિત્ય ઉદાહરણસહ સ્પષ્ટ કરો.

(b) **નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો: (બધાજ પ્રશ્નો ફરજીયાત)** **05 marks**

(1) સુશ્રી સ્મૃતિ ઈરાની કયા મંત્રાલયના વ્યવસ્થાપનની જવાબદારી સંભાળે છે?

(2) 'DIET'ની સ્થાપના કરવાની ભલામણ કઈ નીતિમાં કરવામાં હતી?

(3) 'INFLIBNET' નું પૂરુ નામ જણાવો.

(4) 'DSERT' નું પૂરુ નામ લખો.

(5) NAACના સંદર્ભમાં 'Master Plan' કોને કહેશો?

<u>વિભાગ-II</u>

Que.3 નીચે આપેલા ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે ના ઉત્તર આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં આપો. **20 marks**

1. IGNOUનો પરિચય આપી મુક્ત શિક્ષણમાં તેની ભૂમિકા ચર્ચો.
2. 'રાષ્ટ્રીય ઉચ્ચ શિક્ષા અભિયાન' અંગે તમારું મૂલ્યાંકન રજૂ કરો.
3. 'રાધાક્રિશ્નન કમીશન'ની ભલામણોને વર્તમાન ઉચ્ચ શિક્ષણના પરિપ્રેક્ષ્યમાં સ્પષ્ટ કરો.

Que.4 (a) નીચે આપેલા ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બે ના ઉત્તર આશરે ૨૦૦ શબ્દોમાં આપો. **10 marks**

1. ભારતીય વિશ્વ વિદ્યાલયોનું મહામંડળ [AIU]ના પ્રમુખ કાર્યોને ઉદાહરણસહ વર્ણવો.
2. અભ્યાસક્રમ અમલીકરણ પ્રક્રિયાને સ્પષ્ટ કરી તેના સુચારુ સંચાલનમાં શિક્ષકની ભૂમિકા ઉદાહરણસહ સમજાવો.
3. ઉચ્ચ શિક્ષણ સંદર્ભે 'સાર્જન્ટ અહેવાલ'[૧૯૪૪] ના ઔચિત્યને વિગતે સમજાવો.

(b) નીચેના પ્રશ્નોના જવાબ આપો: (બધાજ પ્રશ્નો ફરજીયાત) **05 marks**

(1) 'UGC'ના સંદર્ભમાં 'CPE'નું પૂરું નામ જણાવો.

(2) અભ્યાસક્રમ મૂલ્યાંકનના કોઈપણ બે અભિગમો જણાવો.

(3) 'NAAC' સંદર્ભે 'MIR' નું પૂરું નામ જણાવો.

(4) 'NAAC' સંદર્ભે 'Remedial Course' એટલે શું?

(5) 'દરેક ઉચ્ચ પ્રાથમિક શાળાને ઓછામાં ઓછો એક પ્રયોગશાળા-કમ-વ્યાખ્યાન ખંડ પૂરો પાડવો જોઇએ.'—વિજ્ઞાન શિક્ષણ પર ભાર મુકતી આ મુખ્ય ભલામણ કયા કમીશને કરેલ?

<u>END OF PAPER</u>

Seat No : ______________

GANPAT UNIVERSITY

M.A. IV (Education) ~~M.Ed.~~ **Examination**, April-June-2015

Second Semester: II

IVA03MTT

Method of Teaching At The Tertiary Level

[TIME : 3 HOURS] **[TOTAL MARKS : 70]**

વિભાગ-૧

પ્રશ્ન-૧ નીચે આપેલા ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બેના ઉત્તર આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં આપો. (૨૦ ગુણ)

(૧)સિસ્ટમ અભિગમ એટલે શું ? સિસ્ટમ અભિગમનાં પરિબળો સમજાવી તેની અગત્યતા જણાવો.

(૨)અધ્યાપન(Teaching)ની આધુનિક અને પ્રાચીન વિભાવનાની ચર્ચા કરી સારા અધ્યાપનના લક્ષણો જણાવો.

(૩)પ્રત્યાયન એટલે શું ? પ્રત્યાયનના સિદ્ધાંતો સ્પષ્ટ કરો.

પ્રશ્ન-૨ (અ) નીચે આપેલા ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બેના ઉત્તર આશરે ૨૦૦ શબ્દોમાં આપો. (૧૦ ગુણ)

(૧)અધ્યાપન સામગ્રીના ઉપભોકતા, સેવા પૂરી પાડનાર અને નિર્માતા તરીકે શિક્ષકની ભૂમિકા સમજાવો.

(૨)પ્રત્યાયન કૌશલ્યની જરૂરીયાત જણાવો.

(૩)પ્રત્યાયનના પ્રકારો સમજાવો.

પ્રશ્ન-૨ (બ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ આપો (બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત) (૦૫ ગુણ)

(૧)પ્રત્યાયનના આયામો જણાવો.

(૨)માહિતી અધિગ્રહણ કૌશલ્ય એટલે શું ?

(૩)પ્રત્યાયનના અવરોધો દૂર કરવાના બે ઉપાયો જણાવો.

(૪)અધ્યયન શું નથી ?

(૫)પ્રત્યાયનના બે કાર્યો જણાવો.

વિભાગ-૨

પ્રશ્ન-૩ નીચે આપેલા ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બેના ઉત્તર આશરે ૫૦૦ શબ્દોમાં આપો. (૨૦ ગુણ)

(૧)અભિક્રમિત અધ્યયન એટલે શું ? અભિક્રમિત અધ્યયનનાં પ્રકારો વિગતે સમજાવો.

(૨)પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિ એટલે શું ? સારા પ્રોજેક્ટના લક્ષણો જણાવી પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિના લાભ અને મર્યાદા જણાવો.

(૩)શિક્ષણ(Teaching) એટલે શું ? શિક્ષણની અસરકારકતા વધારવા માટે શિક્ષક તરીકે તમારામાં કઇ-કઇ ક્ષમતાઓ હોવી જોઇએ તેની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન-૪ (અ) નીચે આપેલા ત્રણ પ્રશ્નોમાંથી ગમે તે બેના ઉત્તર આશરે ૨૦૦ શબ્દોમાં આપો. (૧૦ ગુણ)

(૧)સ્પષ્ટીકરણ કૌશલ્ય એટલે શું ? તેની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.

(૨)અધ્યાપન સાધનો(Teaching Aids)ના પ્રકારોની ટૂંકમાં સ્પષ્ટતા કરો.

(૩)દાર્શનિક પદ્ધતિ ટૂંકમાં સમજાવો.

પ્રશ્ન-૪ (બ) નીચે આપેલા પ્રશ્નોના જવાબ આપો(બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત) (૦૫ ગુણ)

(૧)અધ્યાપન કૌશલ્ય એટલે શું ?

(૨)જૂથ-અધ્યયન એટલે શું ?

(૩)'ટ્યુટોરિયલ્સ'ની બે લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.

(૪)'PSI'નું પુરું નામ જણાવો.

(૫)પ્રોજેક્ટ પદ્ધતિના સોપાનો જણાવો.

End of the Paper

GNT

Seat -----------

M.A. Examination: April-June-2015

Fourth Semester

IVB04GCO

GUIDANCE & COUNSELLING

Time:3 Hours | **Total Marks70**

Instruction: Read the questions carefully and write your answers precisely. Marks will be deducted for irrelevant matter

વિભાગ-1

પ્રશ્ન-1 કોઈ પણ 2 પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. દરેક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 500 શબ્દોમાં આપો. **20**

(1) માર્ગદર્શનનું સ્વરૂપ સ્પષ્ટ કરી તેની જરૂરિયાત સમજાવો.

(2) સલાહ એટલે શું ? સલાહના વિવિધ અભિગમોની વિગતે ચર્ચા કરો.

(3) જો તમારી કોઈ એક શાળાના સલાહકાર તરીકે નિમણૂંક થાય તો તમે કયા પ્રકારની સલાહનું અનુકરણ કરશો ? તેના કારણો જણાવો.

પ્રશ્ન-2 અ. કોઈ પણ 2 પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે 200 શબ્દોમાં આપો. **10**

(1) સંચયિત પ્રગતિ પત્રકનો અર્થ આપી તેની ઉપયોગિતા જણાવો.

(2) અભિયોગ્યતા એટલે શું ? અભિયોગ્યતા માપન માટેની કોઈ એક જાણીતી કસોટી વર્ણવો.

(3) પદ્ધતિની સંકલ્પના સ્પષ્ટ કરો.

બ. નીચેના દરેક પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. **05**

(1) વ્યવસાયના પ્રકાર જણાવો.

(2) પ્રત્યાયન એટલે શું ?

(3) સલાહ માર્ગદર્શનમાં નિદાનાત્મક અને ઉપચારાત્મક કાર્ય એટલે શું ?

(4) મુલાકાતની વ્યાખ્યા આપો.

(5) સલાહદર્શનના હેતુઓ જણાવો.

વિભાગ-2

પ્રશ્ન-3 કોઈ પણ 2 પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. દરેક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 500 શબ્દોમાં આપો. **20**

(1) વ્યક્તિ નિદાન અભ્યાસની પ્રક્રિયા સોપાનો સહિત સવિસ્તાર સમજાવો.

(2) ભારતમાં માર્ગદર્શન પ્રવૃત્તિઓના વિકાસની પ્રક્રિયાનો ચિતાર આપો.

(3) મુલાકાતના પ્રકારો અને સોપાનોની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન-4 અ. કોઈ પણ 2 પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે 200 શબ્દોમાં આપો. **10**

(1) જુદા જુદા પ્રકારના વ્યવસાયો જણાવી આ વ્યવસાયો આપણી જરૂરિયાત કેવી રીતે સંતોષે છે ચર્ચા કરો.

(2) સારા સલાહકારના લક્ષણો વર્ણવો.

(3) માર્ગદર્શનમાં આચાર્યની ભૂમિકા જણાવો.

બ. નીચેના દરેક પ્રશ્નો ફરજિયાત છે. **05**

(1) અનુકાર્ય એટલે શું ?

(2) વ્યક્તિગત માર્ગદર્શન એટલે શું ?

(3) અભિરુચિ એટલે શું ?

(4) આત્મકથાના પ્રકાર જણાવો.

(5) સમન્વયાત્મક અભિગમ એટલે શું ?

END OF PAPER